

GEORGE SAUNDERS

Booker ödüllü *Arafta*'nın yazarından

NÖBET

Türkçeleştiren:
Arif Cem Ünver

Deli

GEORGE
SAUNDERS

NÖBET

Deji

NÖBET

© 2026, Tudem Yayın Grubu

1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © George Saunders

İlk baskı 2026 yılında, *Vigil* adıyla Penguin Random House tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: George Saunders

TÜRKÇELEŞTİREN: Arif Cem Ünver

EDİTÖR: Ayşegül Utku Günaydın

DÜZELTİ: Berna Akkıyal

KAPAK TASARIMI: Rodrigo Corral Design Studio

GRAFİK UYGULAMA: Sezer Gök

BASKI VE CİLT: Güngörler Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

Saray Mahallesi 658. Cadde No:11 Kahramankazan/Ankara

Tel: 0312 394 28 82

Birinci Baskı: Eylül 2026 (2000 adet)

ISBN: 978-625-6084-22-3

Yayınevi sertifika no: 45041

Matbaa sertifika no: 49889

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, yayıncının önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez, çoğaltılamaz.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ'nin tescilli markasıdır.

delidolu.com.tr

Paula'ya...

GEORGE
SAUNDERS

NÖBET

Türkçeleştiren: Arif Cem Ünver

Deli

Pek hoş bir eve doğru gökyüzünden hızla düşüyor, bu sırada her zaman olduğu gibi anbean cisimleşen kollar, eller, bacaklar, ayaklar ediniyordum.

Aşağıda: bir süs havuzu.

Havuzun ortasında: altın kaplama bir heykel.

Bir köpek heykeli. (Birileri o köpeği gerçekten sevmiş olmalı.)

Altın köpeğin ağzında: Altın bir ördek. Ördeğin gagası öldüğü andaki gibi açık kalmıştı ve böğründeki delikli kısım, saçmaların girdiği yeri temsil ediyor gibiydi.

Tüm bunları hızla düşerken gördüm; derken kafam ve gövdem evin yarım daire şeklindeki araç yolunun asfalt kabuğunu delip geçti ve toprağa saplandı.

Popom havada kalmıştı ve yeni bacaklarım gayretle boşa pedal çeviriyordu. Bir giyiniktim bir soyunuk. Daha kesin konuşmak gerekirse: kısmen giyinik. (Zamanla kıyafetimin parçaları daha belirgin şekilde görünür hâle geldi.)

Bej eteğim kısa süre sonra neredeyse sabitlendi.

Bunlar olurken, yarı gömülü olduğum yerde dikkatimi çeken bir solucan ve kahverengi bir şişenin kırık parçası vardı; tınlı toprağın yoğun kokusu, ters duran üst vücudumu tamamen sarmıştı bile.

Bir keresinde Tennessee’de, ayakların aşığıya baktığı daha klasik duruş şekliyle düşmüş, sadece başım toprağın üstünde kalacak şekilde bir padokta altı saat geçirmiştim; üç siyah ve bir demir kırık at, varlığımdan duydukları panik bir an bile dinmeksizin, o altı saat boyunca beni tepip durmuştu.

Buna rağmen işimde hatırı sayılır bir başarı elde etmiştim.

Zira hedefim fazlasıyla huzur bulmuştu.

Bu akşam şükürler olsun ki çözölme hızlı oldu.

Ve sırf irade gücüyle, jimnastikçi çevikliğiyle bir hamlede topraktan fırlayıp ayağı kalkabildim; üstelik artık giysilerim tamamen eksiksiz ve sabitti.

Bej etek, uçuk pembe bluz, siyah topuklular vardı üstümde.

Altın köpek, süslü bir fayton lambasının ışığında parılıyordu.

Evin ön kapısına yöneldim ama henüz düzgün yürümeyi beceremediğim için, ipleri boşanmış bir kukla gibi yere yığılıverdim; sonra hemen ayağı fırladım ve bir kez daha inatla işe giriştim.

Kapı (heybetli, ağır, sürgülü) ciddi bir engel teşkil etmedi. İçinden geçip muhteşem bir giriş holüne vardım, sonra da geniş merdivenlerden, hedefimin duvarları süsleyen çok sayıda fotoğrafına bakarak çıkmaya başladım:

Bir kürsüye kendinden emin bir tavırla yaslanmış, müthiş bir kalabalığa konuşurken.

Kefiye takmış bir adamla Büyük Gize Piramidi’nin önünde çömelirken.

Kızı olduğunu düşündüğüm genç bir kadınla yüksek bir dağ gölünde dizlerine kadar suda.

Başında baret, üstünde yelekli takım elbiseyle ağır iş makinesi kullanırken (kullanıyormuş gibi yaparken).

Bir petrol kulesinin önünde poz verirken.

Sonra bir diğerinin.

Ve bir diğerinin.

Çin Seddi'nde eşiyile birlikte; her ikisinin de yüzünde, sanki birlikliliklerinin eşsiz bir ânındalarmışçasına güller açmış.

Eşiyile, Beyaz Saray'daki Gül Bahçesi gibi görünen bir yerde kol kola.

Yine onunla, anladığıma göre Colorado'daki ikinci evlerinin önünde.

Hawaii'de bir üçüncünün önünde.

Key West'te dördüncünün önünde.

Yüzünde çoğunlukla aynı ifade: Gülümsemeden ziyade bir yüz ekşitme, ama içine zoraki bir iyi niyet de serpiştirilmiş.

İkinci kata vardım ve altın varaklı birçok tablonun asılı olduğu koridor boyunca ilerledim. Her birinin altında, hedefim ve eşinin o tabloyu koleksiyonlarına katarken yaşadıkları deneyimlerden bahseden künyeler vardı:

“Yamaçta harika bir akşam yemeği, Positano.”

“Paris'te tarihî yeraltı mezarlığı gezisi. Akşam yemeğinden sonra Bay Pavarotti bizim için harika şarkılar söyledi.”

“Senatör Jepps ve Maria'nın muhteşem çöl evinde misafirlikte.”

Koridorun sonunda meşe ağacından çift kanatlı bir kapı duruyordu.

Omzumda tanıdık bej bir çanta belirince, bir zamanlar zorlu bir işe girişmeden önce yaptığımı yapıp ona iki defa hafifçe dokundum ve sonra da hedefimin diğer tarafta beni beklediğini bilerek kapının içinden geçtim.

Ve işte buradaydı.

Devasa bir maun yatakta yatan ufak tefek, büzüşmüş bir adam.

Çok geç kalmamıştım.

Fazla erken de gelmemiştim.

Onun bakımıyla yorgun düşmüş karısı, yatağın başucundaki ikili koltukta kıyafetleriyle uyuyakalmıştı. Terlikleri, sanki ayakları içe basan görünmez biri tarafından giyiliyormuşçasına yerde birbirine bakıyordu.

Ama kadın beni ilgilendirmiyordu.

Hedefimin pijaması ipekti ve isminin baş harfleri kalbine denk gelen noktaya işlenmişti.

Yaklaşıp düşüncelerinin küresine girdim.

Çetin bir inadın krallığıydı burası. Hedefimin içinde hiç dinmeyen bir tatmin, hatta zafer nehri akıyordu. Özellikle de mütevazı geçmişi göz önünde bulundurulduğunda tüm yaptıklarının, gör-düklerinin, sebep olduklarının ve yarattıklarının sonucuydu bu.

Yaptığı ya da yarıda bıraktığı şeyler, söyleyebilecekken söylemediği sözler, henüz tamamen kabullenmediği hatalar konusunda bir kuşku taramasına giriştim. Bunlar, şu aşamada mutlak huzura kavuşmasını engelleyebilecek şeylerdi çünkü.

Ve hiçbir şey, neredeyse hiçbir şey bulamadım.

Hedeflerimden hiçbirinin olmadığı kadar kendinden emindi.

Şimdi, korkunç bir hastalığın pençesindeyken bile.

Bir kez daha o eski, tanıdık ve kapsayıcı şefkat duygusu kapladı içimi:

Karşımda bu dünyaya kendi iradesiyle gelmemiş ve şimdi zorla ondan koparılan biri vardı; bedeninin onu çokça tatmin etmiş türlü altsistemleri azap vererek kapanıyordu. Yakında inkâr ve panik eşliğinde *o an* gelecek, hedefim de kendisini hızla kapanan bir kapının

yanlış tarafında bulacak, bildiği ve sevdiği her şey diğer tarafta, *ötede*, erişilmez kalacaktı.

Böyle anlarda görevime her zamankinden çok kıymet veriyordum.

Huzur verebiliyordum çünkü.

Bunu yapabiliyordum.

Benliđimin huzur verebilmemi sağlayan kısmını canlandırmak ve harekete geçirmek için pencereye gittim ve dışarıya, var-olan-her-şeyin-görkemine hoşgörüyle göz attım.

Ve epey şaşırdım çünkü aşağıda, altın köpek heykelinin yakınında bizim tayfadan biri duruyor, yukarı bakıyordu.

Bizden biri olmalıydı, zira beni görebiliyor gibiydi.

Birbiri ardına yaptığı karmaşık el kol hareketiyle bana yakarmaya başladı; zahmet olmazsa evden çıkıp aşağıya süzülmemi ve onu kısa süreliğine dinlememi rica ediyordu.

Duvardan geçip dışarı çıktım. Ölüm odasının bayat sessizliği, yerini dışarıdaki nemli havanın kokusuna ve cırcır böceklerinin o tatlı gece senfonisine bıraktı; artık tüm kıyafetlerimin üzerimde ve kalıcı olması sevindirici bir gelişmeydi, çünkü biriyle tanışmak üzereydim.

Adam bitkin görünüyordu, sanki buraya gelebilmek için büyük mesafe katetmişti. Bir makinist ya da demiryolu mühendisine özgü kaba kıyafetler giymişti ve kucağında güçlükle taşıdığı öylesine muazzam bir kâğıt yığını vardı ki, yığının tepesi alçak yaz bulutları arasında kaybolmuştu. Bu yükseklik sebebiyle yığın sürekli sallanıyor, adam da onu düşürmemek için mütemadiyen duruşunu ayarlamak zorunda kalıyordu.

Evet, bizden biriydi.

Çünkü bedenine baktığımda, tam arkasında kalmasına rağmen, karşı kaldırımdaki meşe ağacının gövdesini seçebiliyordum.

Akıcı fakat aksanlı bir İngilizce ile benden şunu rica etti: Kendisini yukarıdaki odaya kısa süreliğine, nezaketen, alabilir miydim? *Est-il possible?* Bunun işimi sekteye uğratabilecek uygunsuz bir durum olduğunun farkındaydı, ama belki de işim henüz başlamamıştı? Elinde faydalı olabilecek bazı bilgiler vardı. Hedefim için. Ayrıca, eğer tamamen şeffaf olması gerekirse—

Öylesin zaten, dedim. Hem de tamamen.

Birlikte güldük.

Eğer gerçekten *açık sözlü* olmam gerekirse, diye düzeltti, bu bilgiler benim de işime yarayacak. Size minnettar kalırım. Herhangi bir zarar vermeyeceğime emin olabilirsiniz: *Je vous promets.*

Perişan hâli bende merhamet uyandırdı. Üstü başı lime lime ve yolun tozuna bulanmıştı, pabuçları birer deri parçasından ibaretti, ayakları yer yer kanamış ve su toplamıştı.

Ve eğer mümkünse, dedi, yukarıya yalnız çıkmayı tercih ederim.

Yalnız mı, dedim.

S'il vous plaît, dedi.

Bizim gibilerin üstlendiği bu iş gerçekten de meşakkatli bir görevdi. Bir tür loncaydık diyebilirim. Ve bu loncanın işleyişi, bu tür karşılıklı jestlere dayanıyordu.

Başımı hafifçe öne eğerek, bunu yapmasına izin vereceğimi belirttim.

Lütfen çabuk ol, dedim.

Bunu duyan Fransız, öyle bir yük taşıyan birinden beklenmeyecek çeviklikle zıpladı; devasa kâğıt yığını kendisine en ufak bir engel teşkil etmiyor gibiydi.

O sırada yan evin arka bahçesinden müzik yükseldi ve kalabalık bir kitlenin uğultusu duyuldu.

Parti vardı anlaşılan.

Süs havuzunun kenarında oturmuş bu sesleri dinlerken (görevim ertelenince tehlikeli ve amaçsız bir atalet çökmüştü üstüme), o illetin tanıdık belirtilerini tecrübe etmeye başladım; biliyordum ki, bu ne zaman gerçekleşse gücüm ve etkim istenen seviyenin altına düşüyordu.

Mesela:

Altın heykelin yakınındaki ağaç-yaratımı ay-gölgesi altında, o anda adının “oto” olduğunu bildiğim şey duruyordu. Hatırladığım kadarıyla ben de o önceki âlemde, bir zamanlar çeşitli “oto”-lar kullanmıştım; bunlardan ilki bir “Chevelle”di. “Kız arkadaşlarım” ve kuzenim “Steve”le tıka basa dolan “Chevelle,” etrafında başka otolarla birlikte uzaktaki beyaz bir duvarda oynayan “perde-filmi”ne doğru konumlanırdı ve bizler o perde-filmlerden şöyle şeyler öğrenirdik: Roma, ilginç ve romantik bir yerdir. Ve: Bir insan güzelse evin çalışanları da onun o neşeli, tasasız hâli karşısında birbirlerine bakıp keyifle gülümserler. Ve daha sonra aynı kadro, gizli buluşmasının sırrını tutarak o güzel kişinin hayal ettiği şeye kavuşmasına önayak olur.

Tüm bunlar, o kişi güzel diye olur.

Bu yüzden ben de, Chevelle’de oturup o perde-filmleri izlerken güzel olmayı diliyordum.

Öyle miydin acaba?

En azından bir zamanlar?

Bu mesafeden hatırlamak zordu. Sadece sevgili Chevelle, perde-film izleyişimiz ve güzel olma arzum gelmişti aklıma.

Yakında buna benzer başka hatıralar da gelecekti.

Oysa zararlıydılar.

Of.

İşte bir tane geliyordu:

“Bayan Kiley” monoton sesiyle bir şeyler anlatırken ben de “Sears” mağazasından alınmış “pergel” ucu ile “okul sırası”na bir şeyler kazıyorum. Derste anlatılanlar her zamanki gibi bir kulağımdan girip diğerinden çıkıyor. Tek istediğim eve gidip “CiciÇiçekler” oynamak. En azından o konuda iyiyim. Yakındaki bir pencereden (öyle yakın ki cesaret etsem uzanıp dokunabilirim, ama etmiyorum) bakınca, okul için fazla küçük olan üç çocuğun hafifçe sallanan “sallıncak” oturakları arasında oynadıklarını görüyorum. Şanslı keratolar! Havadaki kelebekler, çocukların seslerindeki neşeyle orantılı olarak daha hızlı ya da daha yavaş uçuşuyorlar sanki.

Daha fazla neşe, daha telaşlı kelebekler.

Hay aksi.

Kahretsin.

Hatırladığım şey canımı sıkımişti şimdi:

“Jill.”

“Jill Blaine.”

“Jill ‘Bebek’ Blaine.”

Geçip gitmiş o eski günlerde (heyhat) bu bendim.

Süs havuzunun kenarında otururken peşi sıra beliren başka anılara karşı koymaya çalıştım:

Eve her iki kolda birer kesekâğıdı dolusu “alışveriş” taşıyarak girmenin verdiği his; bunları sırayla tezgâha bırakırken her seferinde çıkan “cam-küt” sesi (önce biri, sonra ötekisi).

Hayır, hayır, hayır.

“Yeni yerüstü havuz”un kenarından ayak sallandırırken “yoğun klorlu su”yun yüzeyindeki çılgın ışık-yıldızları dansı. “Suya dalış” sonrası “plastik astar”ın altındaki yumuşak kum tepciklerinde ayak izlerinin çıktığını hissetmek.

GEORGE SAUNDERS

NÖBET

Artık çok geç olduğunu düşündüğümüz anda bile başka biri olmak mümkün mü?

2017 Booker ödüllü yazar George Saunders'tan yaşam, ölüm ve vicdan üzerine sarsıcı, karanlık ve bir o kadar da yaşam dolu bir roman.

Jill "Bebek" Blaine'in bir görevi var: Ölmek üzere olanlara son anlarında eşlik etmek, korkularını dindirmek ve dünyadan huzur içinde ayrılmalarını sağlamak. Sayısız kez yaptığı bu iş, bu kez hiç olmadığı kadar zor. Çünkü karşısında, yaptığı hiçbir şeyden pişmanlık duymayan güçlü bir petrol kralı var. Jill onu huzura kavuşturmaya hazırlanırken geçmişten gelen beklenmedik bir ziyaretçi, bu son vedayı çetin bir hesaplaşmaya dönüştürüyor.

Bir insan, yaptıklarının yıllar sonra ve dünyanın öteki ucunda doğurduğu sonuçlardan ne kadar sorumludur? İlerleme dediğimiz şeyin bedelini kim öder?

George Saunders *Nöbet*'te kendine özgü mizahını tekinsiz hayal gücüyle buluşturuyor; iklim krizinden pişmanlığa, sevgiden ölüme uzanan hikâyesinde insanın kendisiyle yüzleşme ve değişme ihtimalini sorguluyor.

delidolu.com.tr

f X @ delidolukitap

ISBN: 978-625-6084-22-3

9

786256 084223